

PLEC DE PRESCRIPCIONS TÈCNIQUES QUE HA DE REGIR EL CONTRACTE PER A L'ADQUISICIÓ DEL RELLEU DEL RETAULE DE SANTA MARIA DE CASTELLÓ DE FARFANYA AMB L'ENTERRAMENT DE L'APÒSTOL SANT ANDREU, DE BARTOMEU DE ROBIÓ

1. OBJECTE DEL CONTRACTE

La Direcció General del Patrimoni Cultural, d'acord amb l'oferta de venda presentada pel Sr. Jesús González del Yerro, com a representant de l'empresa Enebro Gris, SL està interessada en l'adquisició de l'obra següent:

Objecte: Relleu del retaule de Santa Maria de Castelló de Farfanya
Títol: *Enterrament de l'apòstol Sant Andreu*
Autor: Bartomeu de Robió
Tècnica: Pedra calcària
Mides: 47 x 62 x 9 cm
Datació: Segle XIV
Taxació: 125.000,00 €

2. CARACTERÍSTIQUES TÈCNIQUES

El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya mostra el seu interès en l'adquisició del relleu del retaule de Santa Maria de Castelló de Farfanya amb l'enterrament de l'apòstol sant Andreu de Bartomeu de Robió.

El relleu es conserva en molt bon estat, i aquesta circumstància, alhora la singularitat de la seva iconografia, i l'adscripció directa al mestre Bartomeu de Robió, el converteixen en una obra destacada dins la producció del mestre, i de retruc, dins l'art gòtic català.

L'escena de l'enterrament del sant com a colofó del cicle hagiogràfic desplecats als retaules de pedra, tant a la ciutat com als seus encontorns avançats el Tres-cents, va ser recurrent i ho acredita el retaule major de Sant Llorenç de Lleida, i altres mobles coetanis i posteriors.

Bartomeu Robió, després d'haver estat considerat per la historiografia un mer continuador de l'escultor Jaume Cascalls molt de temps, va poder ser reivindicat com un artífex autònom, dotat d'una singular personalitat artística.

El moble va ser desmantellat enllà del 1749 i només perviuen quatre dels relleus que en van formar part. Es custodien al Museu de Lleida (Pentecosta i Grup de Quatre Apòstols), al Museu de San Francisco (USA) (Reprovació d'Adam i Eva) i al Museu Goya de Castres (un dels Reis Mags).

Gràcies a aquestes peces es coneix la *cal·ligrafia* de l'escultor i podem ampliar el seu catàleg, dins el qual hi destaca el retaule de Sant Llorenç, el major de la parròquia lleidatana

d'aquesta advocació, encara *in situ*. Un moble que esdevé absolutament paradigmàtic pel que fa a l'evolució formal dels retaules de pedra catalans avançats el Tres-cents, ja que per mitjà dels elements de faisó arquitectònica incorporats al seu coronament, i a la potència volumètrica de les figures que decoren els muntants i protagonitzen els relleus historiatos, el seu disseny assoleix una magnitud monumental inèdita fins aleshores en aquest domini artístic.

El retaule de Santa Maria de Castelló de Farfanya

L'any 1932 va publicar-se l'estudi *Els Retaules de Pedra* d'Agustí Duran i Sanpere, al primer volum dels quals es donaven a conèixer tres retaules existents a l'església de Santa Maria de Castelló de Farfanya. Un d'aquests mobles encara segueix *in situ*: el dedicat a la Mare de Déu, el major; el consagrat a Sant Nicolau i a Santa Úrsula, destinat a un altar secundari, es custodia al Museu de Lleida. Quan Duran va estudiar-los, els elements d'aquest darrer estaven barrejats amb els pertanyents a un tercer moble que tenia per titular a Sant Andreu. Amb l'esclat de la Guerra Civil tots aquests materials es van traslladar a Lleida per preservar-los, i un cop acabat el conflicte, mentre els pertanyents als dos primers, en retornar a Castelló, es van tornar a muntar, els elements figuratius del tercer van acabar passant al mercat antiquari, compresa la imatge de l'apòstol que el presidia.

Al seu llibre, Duran hi va incorporar un dibuix amb la hipotètica ordinació dels elements que havien conformat aquest moble. D'acord amb aquesta proposta, del tot plausible, hauria comprès quatre relleus historiatos per banda, la imatge central amb la peanya que la sustentava, i tots els accessoris que són usuals en el coronament dels retaules lleidatans coetanis.

Coneixem la peripècia d'alguns dels vuit relleus figurats. Entre elles el que fa al fragment del relleu corresponent a *l'empresonament de l'apòstol*. L'any 1999 va figurar en un catàleg de la Galeria d'Art Manuel Barbié de Barcelona. Ja devia pertànyer, però, des d'abans al galerista, perquè el 1998 l'antiquari Artur Ramon n'havia publicat una fotografia, indicant com a referència "col·lecció particular barcelonina". Per fortuna l'any 2009 va comprar-lo la Diputació de Lleida i des d'aleshores està en dipòsit al Museu de Lleida (Dipòsit 3/09-bis). L'adquisició va permetre restituir-ne la integritat, ja que entre els materials "ornamentals" provinents de Castelló de Farfanya que s'havien traslladat uns anys abans a Lleida, hi havia el fragment que el completava.

La destinació més indicada per ser dipositat és el Museu de Lleida Diocesà i Comarcal.

3. IMPORT

El Sr. Jesús González del Yerro, amb **NIF 5223282M** com a representant de l'empresa **Enebro Gris, SL, amb CIF B87383946** proposa l'adquisició de l'obra, per un import de **125.000,00€** (sotmès al règim especial de bens usats, objectes d'art, antiguitats i objectes de col·lecció – REBU) i amb el transport inclòs.

4. FORMA DE PAGAMENT

El pagament es farà efectiu en un sol termini un cop lliurada l'obra.

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General del Patrimoni Cultural
Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles

5. TERMINI DE LLIURAMENT

L'obra haurà de ser lliurada en el termini d'un mes després de la signatura d'aquest contracte.